

ODRŽANA 32. EVROPSKA STOČARSKA KONFERENCIJA

U Zagrebu je od 31. 08. do 3. 09. 1981. god. održana 32. evropska konferencija za stočarsku proizvodnju. (10. konferencija održana je 1959. god. u Beogradu).

Konferenciji je prisustvovalo preko 800 znanstvenika i stručnjaka iz gotovo svih zemalja Evrope, dijela Amerike, Afrike, Azije i Australije, od čega 200 naših znanstvenika i stručnjaka.

Za konferenciju je bilo organizirano preko 400 referata i obavještenja od čega preko 15% što su ih podnijeli naši znanstvenici i stručnjaci.

Rad konferencije se odvijao u sedam (7) komisija iz oblasti genetike, govedarstva, svinjogojstva, ovčarstva i kozarstva, konjogojstva, ishrane, njege i održanja stoke. Neke komisije radile su i na zajedničkim sjednicama, gdje je vođena zapažena rasprava.

Za učesnike je organiziran u Zagrebu kulturni i zabavni program i prijem što ga je dao predsjednik skupštine grada domaćina Ivo Latin. Za praktično organizirani su posjeti u Hrvatsko zagorje i na Plitvice.

U organizaciju Poljoprivrednog instituta, Zavoda za razmnožavanje životinja Križevci, Stočarskog selekcijskog centra SRH i Centra Đakovo, za učesnike su u Križevcima prezentirane kolekcije bikovskih majki, uzgojenih bikova za centre za UO. U stanici Varaždin, kćeri pojedinih bikova, pastuha i kobilica hladnokrvne belgijske pasmine, iz područja bjelovarske regije i Vrbovca, te lipicanci iz Đakova i Slavonije. Izveden je zapaženi konjički turnir Đakovački lipicanci.

U prostorijama Instituta Križevci organizirana je prigodna izložba prehrambene industrije bjelovarske regije i Vrbovca, a na prostorima oko Instituta izložba svinja i poljoprivredne mehanizacije namijenjene stočarskoj proizvodnji.

Za sve učesnike organiziran je i kulturno zabavni program te zajednička večera.

U nekoliko ekskurzija učesnici su posjetili i razgledali pojedine stočarske farme u Vinkovcima, Đakovu, Bečeju, Novoj Topoli, Varaždinu, Murskoj Soboti, Lipici i drugdje, kao i neke individualne proizvođače — stočare.

Pored stručnog dijela ekskurzije učesnici su posjetili i neke znamenitosti u Hrvatskoj, te Novi Sad, Beograd, Banja Luka, Jajce, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik, Ljubljanu i druga mjesta.

REVIJA GOVEDARSTVA U KRIZEVCIMA

Povodom 32. godišnjeg zasjedanja Evropske zajednice za stočarsku proizvodnju u Križevcima je pored ostalog organizirana prigodna revija bikovskih majki, u planskom osjemenjivanju u SR Hrvatskoj linija bika Hektusa 1740, junice — kćeri bika **Hazdrubala** i **Mani**. Svi bikovi su vlasništvo Središnjeg zavoda za razmnožavanje domaćih životinja Zagreb — Križevci.

Bikovske majke

1. **Bisera** oteljena 1973. g. u III laktaciji 7. 143 kg — 3,72% m. mlijeka u 305 dana. Vlasnik Franjo Veličan, Babotok — Bjelovar.
  2. **Jagoda** oteljena 1973. g. u II laktaciji, 6.175 kg — 4,85% m. mlijeka u 305 dana. Vlasnik Vlado Bosanaca, Predavac — Bjelovar.
  3. **Dara** oteljena 1975. g. u IV laktaciji, 5 642 kg — 3,89% m. mlijeka u 305 dana.
  4. **Crvenka** oteljena 1975. g. u II laktaciji, 6.746 kg — u 305 dana. Vlasnik Franjo Veličan, Babotok — Bjelovar.
  5. **Dana** oteljena 1975. g. u III laktaciji, 5.758 kg u 305 dana. Vlasnik Vinko Marković, Haganj — Vrbovec.
- Prosječna proizvodnja kolekcija bikovskih majki iznosi 6.347 kg u 305 dana standardne laktacije.

Sinovi bika Hektusa 1740

1. **Hay K-90** Progenotestirani: 27 kćeri 2.924 kg — 3,74% masti
12 sinova 1.430 g/dan 60,20
  2. **Helmut K-168** oteljen 1972. g. otac Hay, mati Jadranka u 10 laktaciji, 6.810 kg — 4,03 m. masti u 305 dana. Vlasnik Bujger Vlado, Predavac — Bjelovar.
Progenotesatirano: 63 kćeri 3.596 kg — 3,83 — 138
9 sinova 1.490 g/dan 60,44
  3. **Hazdrubal K-209** oteljen 1975. g. otac Helmut, mati Biserka u VII laktaciji 8.438 kg 3,94 u 305 dana. Vlasnik Buhin Josip, Predavac — Bjelovar.
Progenotestirano: 12 sinova 1.461 g/dan — 58,89
  4. **Harambaša K-268** oteljen 1978. g. otac Hazdrubal mati Dara u IV laktaciji, 5.642 kg — 3,89 u 305 dana. Vlasnik Car Đuro, Vrbovec. VR 1706 g. (od 120 — 365 dana).
  5. **Hazard K-268** oteljen 1979. g. otac Hazdrubal mati Drina u IV laktaciji, 6.228 kg — 3,78 u 305 dana. Vlasnik Fistrić Josip, Velika Gorica. VR 1.685 g (od 120 — 365 dana).
  6. **Hamburg K-276** oteljen 1979. g. otac Hazdrubal mati Bisera (vidi redni broj 1. bikovske majke). VR 1.538 g, (od 120 — 365 dana).
  7. **Helf K-278** oteljen 1979. g. otac Hazdrubal mati Jagoda u IV laktaciji, 4.812 kg 3,76 u 305 dana. Vlasnik Vrban Nikola N. Rača — Bjelovar. VR 1.742 g (od 120 — 365 dana).
- Prosječna proizvodnja majki sinova linije Hektusa iznosi 6.557 kg u 305 dana standardne laktacije.

Junice kćeri Hazdrubala K-209

1. **Lili** oteljena 1979. g. mati Lima u I laktaciji 5.801 kg, 3,94 u 305 dana laktacije. Uzgajač Antun Antolović Medurača — Bjelovar.

2. **Gizdara** oteljena 1979. g. mati Golubica u II laktaciji, 6.233 kg 3,81 mlj. masti u 305 dana. Uzgajač Drago Brnić Nevimec — Bjelovar.
  3. **Jasmina** oteljena 1979. g. mati Jasenka II laktacija, 6,589 4,26 mlj. masti u 305 dana. Uzgajač Stjepan Lalić Palkovac — Bjelovar.
  4. **Berta** oteljena 1980. g. mati Biserka u VIII laktaciji, 5.747 kg 3,88% mlj. masti u 305 dana. Uzgajač Dane Brodarić Orlovac — Bjelovar.
- Prosječna proizvodnja majki predvedenih junica oca Hazdribala iznosi 6.092 kg u 305 dana standardne laktacije.

Junice kćeri bika Mani K-218

Mani je oteľjen 1975. g. od oca Mal i majke Mirte koja je u V laktaciji proizvela 5.171 kg mlijeka za 4,48% masti u 305 dana laktacije.

1. **Kita** oteljena 1980. g. mati Kruna u IV laktaciji, proizvela 6.170 kg sa 4,14% mliječne masti. Uzgajač Milan Pavičić Žarnica — Vrbovec.
2. **Divna** oteljena 1980. g. mati Dinara I laktacija proizvela 3.423 kg sa 3,94% mliječne masti. Uzgajač Stjepan Kramaršić, Orlovac — Bjelovar.
3. **Paloma** oteljena 1980. g. mati Palma u II laktaciji, proizvela 5.295 kg sa 3,73% mliječne masti. Uzgajač Ivan Vrabc Stančić — Bjelovar.
4. **Cifrica** oteljena 1980. g. mati Cveta proizvela u I laktaciji 4.478 kg sa 3,63% mliječne masti. Uzgajač Ivan Pihivač Predavac — Bjelovar.
5. **Gizdara** oteljena 1979. g. mati Goluba proizvela u I laktaciji 4.065 kg sa 3,69% mliječne masti. Uzgajač Stevo Čudina Lasovec — Bjelovar.
6. **Grlica** oteljena 1979. g. mati Gizdara u VII laktaciji, proizvela 5.029 kg sa 3,79% mliječne masti.

Prosječna proizvodnja majki predvedenih junica oca Manj iznosi 4.743 kg u 305 dana standardne laktacije.

Preko 1.500 uzvanika od čega 800 znanstvenika i stručnjaka (600 iz inozemstvu) oduševljeno je pozdravilo ovu zaista jedinstvenu reviju.

S. B.

STOČARSKA IZLOŽBA PODRAVSKA SLATINA 1981. GODINE

U Miklešu — Podravska Slatina održana je 30. 09. 1981. g. Prva stočarska izložba te općine.

Izložba je organizirana pod pokroviteljstvom Skupštine općine Podravske Slatine, M I »Zdenka« i radnih organizacija »Kooperacija« »Stočarstvo« Senkovic, »Graditelj« Podravska Slatina, Veterinarska Stanica Podravska Slatina i Mjesna zajednica Mikleuš i većeg broja organizacija suorganizatora.

Uz prisustvo većeg broja poljoprivrednika, poljoprivrednih stručnjaka izložbi su prisustvovali Čedo Grbić predsjednik Zadruţnog saveza i Ustavnog suda Hrvatske, Marko Bezer sekretar u Izvršnom komitetu CK SKH, dr Marijan Strbašić predsjednik republičkog komiteta za poljoprivredu i dr.

Za izložbu su predvedene: 24 krave, čija prosječna proizvodnja mlijeka u 305 dana standardne laktacije iznosi 4108 kg mlijeka. S rasponom od 3022 do 5541 kg — 17 junica, čije su majke u 305 dana laktacije proizvele 3628 kg mlijeka.

- 5 rasplodnih bikova, čije su majke u 305 dana laktacije proizvele 5137 kg mlijeka
- 10 kom. toвне teladi od 120 do 220 kg
- 13 pastuha i kobilica, arapske, lipicanske i hladnokrvnog konja belgijanca
- kolekcija od 10 nazimica
- kolekcija od 10 ovaca
- kao i kolekcije peradi, golubova i kunića.

»Graditelj« RO izložila je dio svoga proizvodnog programa namijenjenog poljoprivrednom graditeljstvu, posebno svinjogojskih farmi i dr. . .

Na području općine ima 6267 rasplodnih krava i junica, koje se osjemenjuju 50,45% putem UO i 34,31% putem visokokvalitetnih bikova proizvedenih po uzgojnom programu gnojidbene izgradnje u govedarstvu Hrvatske (testna stanica) Varaždin).

Pod tretmanom selekcije postoji 387 grla.

Otkup mlijeka u zajedničkoj organizaciji sa »Zdenkom« počeo je 1968. g. s 300.000 litara godišnje da bi 1980. g. dostigao količinu preko 5,700.000 litara.

Preko 36 udruženih proizvođača isporučila je 1980. g. svaki preko 10.000 litara.

Putem kredita Samoupravnog fonda za stočarstvo i drugih izvora, stalno se povećava fond krava i junica, grade se ili adaptiraju i opremaju stajski objekti, silosi, nabavljaju poljoprivredni strojevi izgrađuju se i opremaju sabirni punktovi — laktofrizi i dr.

Vlasnicima izloženih grla dodijeljene su diplome, a za kvalitetnija grla dodijeljene su i novčane i naturalne nagrade. .

Nagradu od po 2.000 din. dobili su vlasnici III nagrađenih 8 krava, po 3.000 din. dobili su vlasnici II nagrađenih 8 krava a po 4.000 din. dobili su vlasnici I nagrađenih krava. Kravom šampionkom proglašena je krava Jasenka mb. 123 oteljena 1977. g. i u II laktaciji proizvela 4545 kg mlijeka sa 3,66% mliječne masti, a vlasniku Seretinek Stjepanu iz Zvonimirovca Mljekarska industrija dodijelila je muzni aparat vrijedan 35.000 din. Tradicionalno zvono što ga dodjeljuje Stočarski selekcijski centar Hrvatske uručio je dr. Marijan Strbašić, predsjednik Republičkog komiteta za poljoprivredu.

Junicom šampionkom proglašena je Jablanka pb. 318 oteljena 1979. čija je majka u I laktaciji proizvela 3033 kg mlijeka, a vlasniku je uručena nagrada od 6.000 din.

Vlasnici junica I klase dobili su nagradu od po 4.000 din., II klase po 2.000 din. i III klase po 1.000 din.

Vlasnicima svih rasplodnih bikova dodijeljene su nagrade od po 3.000 din.

S. B.

STOČARSKA IZLOŽBA U LUDBREGU

U Ludbregu je 20. rujna održana već tradicionalna 8 regionalna stočarska izložba Varaždinske regije.

Na području Zajednica općina Varaždin postoji preko 58.000 krava i junica, a pod tretmanom selekcije 2.827 krava, 900 junica do 1 godine te 771 junica preko jedne godine.

Od ukupnog broja krava na području ZO umjetnim osjemenjivanjem obuhvaćeno je 76,5% krava od čega na području općine:

— Ludbreg 84,8%, N. Marof 84,5%, Ivanec 55,1%, Čakovec 74,7% i Varaždin 90,3%.

Otkupom mlijeka obuhvaćeno je cijelo područje ZO a za mljekare »Vindija« »Dukat« i dr.

Na području zajednice općina Varaždin razvijena je i robna proizvodnja mlijeka. Preko 200 proizvođača isporučilo je između 8.000 i 15.000 litara mlijeka a više od 15.000 litara isporučilo je 1981. g. 31 proizvođač a preko 70 proizvođača posjeduje 10 i više krava.

Za izložbu je bilo organizirano 66 krava, čija je prosječna proizvodnja mlijeka u 305 dana laktacije iznosila 4.052 kg.

Proizvodnja mlijeka matičnih krava i po 10 najboljih krava po općinama

Općina	Broj mat. krava i zaključenih laktacija		Prosječna proizvodnja	Prosječna proiz. naj- boljih 10 krava
Ludbreg	432	115	3614	4445
N. Marof	401	144	3509	4448
Ivanec	240	18	3446	4142
Čakovec	1300	467	3586	5978
Varaždin	454	170	4184	4763
Ukupno:	2827	915	3677	6136

Proizvodnja mlijeka izloženih krava i majki izloženih junica

Općina	Broj krava	Prosječna proizvodnja	Broj junica	Proizvodnja majki
Ludbreg	17	4070	21	3765
N. Marof	10	4566	3	3415
Ivanec	10	4140	4	3702
Čakovec	15	3869	14	3656
Varaždin	14	4225	10	4110
UKUPNO:	66	4052	52	3777

Kao što je vidljivo sve općine imaju osim N. Marofa veću prosječnu proizvodnju mlijeka 10 najboljih krava od izloženih krava. Najveće odstupanje je u općini Čakovec. Zalog ovog odstupanja je izlaganje većeg broja mlađih krava a krave s najvećom proizvodnjom u ZO nalaze se gotovo kod jednoga proizvođača i od 10 svega je 1 van općine Čakovec.

Naročito upada u oči znatno niska proizvodnja mlijeka majki izloženih junica, u odnosu na prosječnu proizvodnju mlijeka izloženih krava i najboljih krava po općinama.

Vlasnicima najboljih grla dodijeljene su prigodne diplome, i nagrade, a kravi šampionki tradicionalno zvono što ga dodjeljuje Stočarski selekcijski centar. Šampionska krava Šara oteljena 1974. god. proizvela je u četvrtoj laktaciji 4648 kg mlijeka u 305 dana standardne laktacije. Vlasništvo Sabol Franje iz Sesveta, općina Ludbreg. Šampionsko zvono uručio je Mirko Čuruvija, dipl. inž., član IO Zadružnog saveza Hrvatske.

Na izložbi su izložene i rasplodne svinje — nazimice, krmače i nerastovi i rasplodni konji.

Veterinarska stanica Čakovec izložila je skupinu krznaša nerčeva.

Izloženi su i pčelarski proizvodi i pribor, ukrasne akvarijske ribice, ukrasna perad, zečevi, kamerunske koze kao i poljoprivredna mehanizacija.

S. B.

KONJOGOJSKA SMOTRA U GRUBIŠNOM POLJU

U Grubišnom Polju je 27. rujna ove godine održana 5. Regionalna smotra konja na kojoj su sudjelovali proizvođači — udrugari iz Bjelovara, Daruvara, Grubišnog Polja, Koprivnice, Križevaca i Pakraca.

Na području bjelovarske regije ima preko 17.000 konja. Inače ovo poznato konjogojsko područje prije traktorizacije imalo je tri puta veći broj konja. U zadnje vrijeme sve više se polaže računa uzgoju konja na tom području i njegovom povećanju.

Konjogojske udruge u navedenim općinama i Središnji zavod za razmnožavanje životinja iz Križevaca osnovni su kvalitativni nosioci unapređivanja konjogojsstva tog područja.

Za poboljšanje pasminskog sastava hladnokrvnog konja tog područja, uvezeno je nekoliko desetina visokoproduktivnih pastuha iz Belgije, Francuske i Mađarske. Pastusi se nalaze kod najnaprednijih pastuhara ili u Središnjem zavodu Križevci.

Na smotri u Grubišnom Polju prikazane su kolekcije pastuha kobilu, ždrebadi i omadi iz pojedinih udruga.

Tako su udrugari iz pojedinih udruga prikazali slijedeći broj grla:

Rb.	Udruga	Pastusi	Kobile	Omad i ždrijebad	UKUPNO
1.	Grubišno Polje	4	3	4	11
2.	Bjelovar	1	2	2	5
3.	Daruvar	1	3	1	5
4.	Koprivnica	1	1	3	5
5.	Križevci	1	2	2	5
6.	Pakrac	1	3	1	5
UKUPNO:		9	14	13	36

Komisija u sastavu ing. Ljubešić, ing. Sokolović i dipl. vet. Sukalić izvršila je ocjenu predvedenih grla a komisija u sastavu Kirinčić, Seleš, Trampuž, Pavičić i Sabljic dodijelila je za sva grla nagrade u čiji fond su uložile sredstva pojedini OOUR-i.

Uz radni program predvođenja svih izloženih grla u drugom dijelu izveden je i vrlo bogati sportski program uz svečani defile svih učesnika a učestvovali su klubovi iz: Koprivnice, Zagreba, i Đakova. Dr Luka Stipić iz Đakova vodio je konferansu prilikom defilea i sportskog natjecanja.

Smotri je pored velikog broja uzgajaca i stručnjaka iz područja regije i susjednih općina prisustvovao veći broj društveno-političkih radnika, predstavnika radnih i stručnih organizacija regije i Republike, kao i predsjednik Zadružnog saveza Hrvatske Čedo Grbić.

U uvodnom izlaganju predsjednik Saveza konjogojskih udruga regije Bjelovar ing. Josip Seleš iznio je niz ekonomskih momenata koji upućuju na intenzivno konjogojstvo, koji je osnov i općenarodne obrane i društvene samozaštite.

S. B.

REPROMATERIJAL ZA UBIRANJE PLODOVA I JESENJU SJETVU

U cilju osiguranja repromaterijala za izvršenje programa jesenske berbe, sjetve i zimske brazde na nivou SR Hrvatske poduzete su sve neophodne mjere. Putem SIZ-a Hrvatske za ekonomske odnose s inozemstvom, Privredne komore Hrvatske, Zadružnog saveza Hrvatske, PPS-a Osijek i Poslovne zajednice »Agroopskrba« Zagreb, osigurana su devizna prava plaćanja uvoza rezervnih dijelova za poljoprivrednu mehanizaciju, mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja za društveni sektor poljoprivrede i individualne poljoprivredne proizvođače. Na osnovu regije usvojenog SAS-a osigurano je 45,000.000 dev. din. za uvoz rezervnih dijelova za poljoprivredne strojeve društvenog sektora poljoprivrede, a posebnim odobrenjem

koje se bazira isključivo na izvozu 136,500.000 din. za uvoz mineralnih gnojiva, rez. dijelova i sredstava za zaštitu bilja društvenog sektora. Osigurana su i devizna sredstva za uvoz mineralnih gnojiva u iznosu od 48,000.000, sredstva za zaštitu bilja u iznosu od 21,000.000 za rezervne dijelove u iznosu od 23,000.000 i 5,000.000 din. za uvoz sjemena za individualni sektor poljoprivrede.

Tako će se pored 218.000 dt mineralnih gnojiva iz INA-Petrokemije Kutina, osigurati iz drugih tvornica 50.000 dt i iz uvoza 24.000 dt. Osigurati će se i izvjesne količine sredstava za zaštitu bilja, te rezervnih dijelova iz uvoza. Postoji još uvijek i problem osiguranja rezervnih dijelova za poljoprivredne strojeve domaće proizvodnje. Nedovoljno ima traktora lakih kategorija za individualne proizvođače, kao i teških za društveni sektor poljoprivrede.

Prema preporuci Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske poslovne banke trebale bi da za svoje komitente osiguraju i efektivna sredstva deviznog plaćanja. Garancije banaka ne prate do sada DAVANJEM GARANCIJA za uvoz potrebnog repromaterijala kako bi se osigurala proizvodnja dovoljnih količina hrane i oslobodio uvoz tih proizvoda.

S. B.

ODRŽANA SKUPŠTINA UDRUŽENJA MLJEKARSKIH RADNIKA HRVATSKE

U Rovišću kraj Bjelovara održana je koncem lipnja ove godine Godišnja skupština Udruženja mljekarskih radnika Hrvatske.

Na Skupštini je pored prihvatanja zaključnoga računa za 1980. god. i prihvaćanja financijskog plana za 1981, saslušan izvještaj o radu i poslovanju mljekarske industrije Hrvatske, kao i stanje i problemi proizvodnje i otkupa mlijeka u SR Hrvatskoj.

U toku 1980. godine otkupljeno je u SR Hrvatskoj 500,930.000³ litara mlijeka u odnosu na prethodnu 1979. god. 476,712.000 litara, što je povećanje za 5%. Otkup mlijeka u SRH u jugoslavenskom otkupu predstavlja 36,1%.

U otkupu mlijeka društveni sektor učestovao je u 1980. god. s 55,675.000 litara, uvezeno je 1,897.000 a individualni sektor 413,231.000. Ostalo je promet među mljekarima.

Najveće količine mlijeka u 1980. g. otkupile su: Zgb. mljekara »Dukat«, 122 mil. što predstavlja 25% svih količina u SRH, »Sirela« Bjelovar 86,5 mil., »Zdenka« V. Zdenci 50 mil., »Pionir« županija 39,5 mil., KIM Karlovac 35,8 mil. itd.

Najveće količine mlijeka otkupljene su na području SRH 92,5% iz drugih republika 7,1 i iz uvoza za 0,4%.

Prosječni dnevni otkup iznosio je 1,368.000 litara s varijacijama 1,032.000 — 1,368.000 litara u rujnu mjesecu.

U vremenu od svibnja do zaključno listopada dnevni otkup iznosio je 1,500.000 litara dnevno što je nedovoljno za konzumnu potrošnju i preradu.

Veliki pad otkupa mlijeka pripisuje se nestimulativnim cijenama mlijeka, kao i načina ishrane u zimskom periodu, što je imalo znatnog utjecaja na opskrbljenost tržišta mlijekom i mliječnim proizvodima.

Cijena mlijeka u toku 1980. god. iznosila e 1,81 d na masnu jedinicu ili 6,516 d za 3,6% mlj. mast. Pod konac 1980. g. povećana je cijena na 2,5 d za masnu jedinicu, tako da je prosječna cijena iznosila 7,33 d u granicama između 6,33 — 8,92 m d.

Za otkupljene količine mlijeka isplaćeno oko 3,45 milijardi d od čega individualnim proizvođačima 2,96 milijardi d.

Najveća količina otkupljenog mlijeka plasirane su u obliku konzumnog mlijeka ili 216,437.000 litara kiseli-mliječni proizvodi, mliječni napici i konzumno vrhnje 40,834.000 litara.

Polutvrđi, tvrđi, svježiji, meki i topljeni sirevi, mlijeko u prahu, smrznuti mliječni proizvodi i ostalo plasirani su u količini od 38,894 d/t.

Iz prednjega proizlazi da konzumno mlijeko učestvuje u plasmanu sa 43,6%, fermentirani proizvodi 5%, mlijeko u prahu 19,3, sirevi — svi 34,4 i ostali proizvodi 6,7%.

Ukupni kapaciteti rashladnih uređaja iznosi 1,140.900 litara na 2.173 punkta koliko je od sada instalirano u SRH.

Prosječna zapremina rashladnih uređaja iznosi 525 litara. Ovi uređaji nisu ravnomjerno raspoređeni, niti je još uvijek otkup organiziran na svim područjima.

Kao što je poznato najveće količine mlijeka otkupljene su na individualnom sektoru. Ukupni broj krava na individualnom sektoru u SRH i dalje je u opadanju i raspolaže s 557.986 krava. Prosječno je po kravi u 1980. g. otkupljeno 855 litara mlijeka. Ovo je statistički podatak, jer se mlijeko ne otkupljuje od svih krava.

Organizirana robna proizvodnja na osnovama ZUR-a ima značajnu ulogu u daljnjem opskrbljivanju mlijekom.

Preko 4.500 proizvođača isporučilo je 8 — 15.000 litara mlijeka, a 1.120 proizvođača isporučilo je više od 15.000 litara mlijeka. Najveća isporučena količina u 1980. g. iznosi 192.000 kg mlijeka na bazi 3,2% mliječne masti. Ovakvi proizvođači izgradili su ili adaptirali te opremili stajске objekte i njih preko 3.000 raspolaže s po 5 — 10 krava, a preko 200 proizvođača posjeduje više od 15 krava. Postoji veći broj proizvođača s 20 — 25 pa i 30 krava s odgovarajućim brojem ženskog podmlatka.

IZ RADA »AGROOPSKRBE«

Ovih dana održana je sjednica Izvršnog odbora Poslovne zajednice »Agroopskrba«, na kojoj je izvršena analiza realizacije opskrbljenosti poljoprivrede repromaterijalom u proljetnoj sjetvi, pripremanja i opskrbi poljoprivrede za izvršenje žetve, berbe i jesenje sjetve.

Umjetna gnojiva u proljetnoj sjetvi predstavljala su najveći problem, i unatoč maksimalne moguće isporuke INE iz Kutine od preko 260.000 dt, drugih tvornica 40.000 dt i uvoza od preko 46.000 dt ili ukupno 350.000 dt, nedostajalo je za proljetnu sjetvu i prehranu preko 13.000 dt mineralnih gnojiva.

Uz neznatno kašnjenje osigurana su sredstva za zaštitu bilja prije svega domaće industrije («Chromos», «Radonja», «Pliva», «PINUS», «Zorka» Šabac, «OHIS» Skopje i dr.) uglavnom za uništavanje korova u proljetnim kulturama. Nedostajala su sredstva za uništavanje korova u oziminama kao i nekih insekticida i herbicida, fungicida u voćarstvu i vinogradarstvu.

Zbog nedostatka deviznih sredstava pojedine organizacije udruživale su devizna sredstva za uvoz pojedinih komponenata, osigurao je sredstva i SIZ Hrvatske za ekonomske odnose s inozemstvom, kao i iz kvote robe široke potrošnje putem Zadružnog saveza za individualni sektor poljoprivrede.

I unatoč poduzimanju odgovarajućih mjera, na svim područjima osjećao se nedostatak tih sredstava.

Sa znatnim zakašnjenjem, nakon prihvaćanja SAS-a u SIZ-u Hrvatske i SAS-a između Poljoprivrednih kombinata SRH s jedne i «PPS» i «Agroposkrbe» s druge strane osigurana su izvjesna devizna sredstva za uvoz rezervnih dijelova namijenjenih za poljoprivredne strojeve za društveni sektor, a iz skromnih sredstava iz tzv. «Robe široke potrošnje» putem Zadružnog saveza za rezervne dijelove za poljoprivrednu mehanizaciju na individualnom sektoru.

Najveći problem pred sjetvu bilj su kombajni i druga prateća mehanizacija za koju su nedostajali rezervni dijelovi kako iz uvoza tako i domaći. Više stotina kombajna bilo je u toku pripreme za žetve van stroja.

Prihvaćena je bilansa potreba mineralnih gnojiva za jasniju sjetvu i zimsku brazdu, što su je dostavila opća udruženja za poljoprivredu PK-a regija za društveni i zadružnih saveza regija za individualni sektor. O bilansi su raspravljali i delegati Općeg udruženja poljoprivrede PK SRH i Izvršni odbor Zadružnog saveza Hrvatske, kao i sekretari Općeg udruženja te tajnici Zadružnih saveza regija.

Ukupne količine mineralnih gnojiva prema bilanci iznose 352.062 dt od čega 180.863 dt za društveni i 163.009 dt za individualni sektor. Prema toj bilanci treba 243.362 dt NPK-a gnojiva, 51.402 dt KAN-a i 57.928 dt ureje.

Potrebe su upućene Općem udruženju za poljoprivredu PK Jugoslavije, Zadružnom savezu Jugoslavije, za zajednički sastanak svih proizvođača mineralnih gnojiva Jugoslavije.

Za očekivati je da se INA-i Kutina osiguraju devizna prava plaćanja ili efektiva za uvoz komponenata za proizvodnju mineralnih gnojiva ili eventualnog nedostatka i omogućiti blagovremeni uvoz mineralnih gnojiva.

Na sjednici je zaključeno da se za primarnu poljoprivrednu proizvodnju potrebni repromaterijali osiguraju potrebna sredstva.

LIKOVNA SEKCIJA SPITH-e PRED ČETVRTOM IZLOŽBOM

Od prošle godine Društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara Hrvatske obogaćeno je još jednom sekcijom, čije osnivanje nije zabilježeno u našim glasilima. I danas, nakon već gotovo godinu dana djelovanja Likovne sekcije, malo je poznato da se u toj sekciji samo u Zagrebu okupilo dvadesetak agronoma-amatera — slikara, keramičara, dizajnera.

Likovna sekcija u okviru SPITH-e osnovana je 15. listopada 1980. godine, na inicijativu nekolicine amatera-entuzijasta, s ciljem da se šira javnost upozna s likovnim stvaralaštvom agronoma. Sudeći po do sada održanim izložbama, radovi pokazuju izuzetno zanimljiv i kreativan pristup, kako u izboru tema, tako i u pogledu materijala na kojemu se stvara.

Prje svega, valja istaći da u djelima agronoma ne prevladava naivni likovni izraz, što bi se brzopleto moglo pretpostaviti, s obzirom da su poslom, i životom pretežno vezani uz zemlju i selo. Dapače, tri do sada održane izložbe — jedna u Lipiku, a jedna u Koprivnici, pod patronatom »Podravke« — te u dvorani »Lisinski«, u okviru Kongresa EGP-a, — pokazale su nekoliko zanimljivih tehnika: od klasičnih akvarela, ulja na platnu i kartonu, do crteža tušem, a bilo je izložaka makramea, pečene keramike, efektnih intarzija izvedenih čavlicima, i sl.

Podrška, materijalna i moralna, koju je u ovih godinu dana entuzijastima-likovnjacima agronomima pružila »Podravka« (ustupanjem izložbenog prostora, propagandom, gostoprimstvom) snažan je podsticaj Likovnoj sekciji našeg Društva. Bilo bi korisno da se takve inicijative jave i iz drugih radnih organizacija. Tim prije, što je neposredan dodir s radnicima udruženog rada značajna inspirativna snaga amaterima. Kolege u Sekciji ističu, da je pozitivno u njihovom radu to što ih na okupu drži isključivo entuzijazam zajedništva, u kojem se ne teži za komercijalnim uspjehom. Njihov je amaterizam inspiriran mogućnošću da se i na ovaj način obogati, oplemeni unutrašnji život čovjeka, da iskažu stvaralački potencijal, kojega, eto, ima i u redovima agronoma.

Svoju narednu izložbu pripremaju za reprezentativan nastup u Opatiji, u okviru Jugoslavenskog savjetovanja o primjeni pesticida, koje će se održati od 7. do 11. prosinca ove godine. U foajeima hotela »Adriatic« naši će kolege imati priliku da svoje radove predstavljaju ovaj puta vrlo širokoj publici — agronomima iz cijele naše zemlje, što će, svakako, pridonijeti daljnjoj afirmaciji Likovne sekcije. (n)

NOVE KNJIGE

FIZIOLOGIJA PŠENICE

U izdanju Srpske akademije nauka i umetnosti (odelenje prirodno-matematičkih nauka) izašla je iz tiska knjiga »Fiziologija pšenice« (urednik akademik Jovan Belić). Knjiga sadrži pregled literature i najnovije spoznaje iz 12 područja fiziologije ove biljne vrste.

1. Struktura hloroplasta i sadržaj pigmenata (str. 1 — 19, 71 ref.)
2. Uticaj abiotskih i bioiskih činilaca na fotosintezu (str. 21 — 38, 72 ref.)
3. Vodni režim i produkcija organske tvari (str. 39 — 60, 66 ref.)
4. Sortna specifičnost mineralne ishrane (str. 61 — 78, 69 ref.)
5. Sadržaj i raspored biogenih elemenata (str. 79 — 102, 79 ref.)
6. Značaj makroelemenata za visinu i kvalitet prinosa (str. 103 — 130, 111 ref.)
7. Jarovizacija (str. 131 — 150, 74 ref.)
8. Uloga nukleinskih kiselina u procesu jarovizacije (str. 151 — 162, 48 ref.)
9. Fotoperiodizam (str. 163 — 194, 80 ref.)
10. Fiziološki i biohemijski proces razvića i klijanja (str. 195 — 212, 61 ref.)
11. Kultura tkiva (str. 213 — 232, 81 ref.)
12. Fiziološke i morfološke, osobine idiotipa (str. 233 — 251, 66 ref.)

Svaki od ovih radova ima abstrakt na engleskom jeziku i predstavlja samostalnu cjelinu. U pripremi radova sudjelovalo je 16 uglednih znanstvenika od kojih tri iz inozemstva.

Knjiga je formata 170 x 240 mm, tiskana ćirilicom na kvalitetnom glatkom papiru, uvezana kartonski i ima 251 stranicu. Tiskana je u nakladi od 1000 primjeraka, a cijena pojedinoj knjizi je 480 dinara. Može se naručiti kod izdavača Srpska akademija nauka i umetnosti, posebna izdanja — knjiga DXXIV, odelenje prirodno-matematićkih nauka — knjiga 53, Beograd 1981, Knez Mihajlova 35.

Skrećemo pažnju stručnjacima da je »Fiziologija pšenice« druga knjiga iz zbirke biljne fiziologije u izdanju SANU. Prošle godne izašla je iz tiska knjiga »Fiziologija kukuruza«. Prodajna cijena ovoj knjizi je 380 din. U pripremi je treća knjiga »Fiziologija šećerne repe« koja treba izaći iz tiska početkom 1982. godine.

Nadamo se da će ova kratka informacija biti dovoljna da ova knjiga nađe svoje mjesto u stručnoj biblioteci pojedinaca ili znanstvenih, nastavnih i stručnih organizacija.